

Doetinchem, 13 september 2017

ALDUS VASTGESTELD 21 SEPTEMBER 2017

Nota Cultuurhistorie Doetinchem 2017

Te besluiten om:

1. De nota "Continuïteit in Karakter" Cultuurhistorie Doetinchem vast te stellen. De nota formuleert de volgende ambities:
  - a. Bij leegstand van monumenten zetten wij in op herbestemming.
Bij leegstand van overig erfgoed bepalen wij de keuze voor herbestemming of (gedeeltelijke) sloop naast de cultuurhistorische waarde mede aan de hand van de maatschappelijke, bouwtechnische en omgevingswaarde.
  - b. Wij stimuleren energiebesparing en de toepassing van alternatieve energiebronnen met respect voor de cultuurhistorische waarden van de gebouwen.
  - c. Wij willen waardevol cultuurhistorisch erfgoed blijvend beschermen en in stand houden, en verval voorkomen.
  - d. Wij streven ernaar kennis over de cultuurhistorie van Doetinchem te vergroten, te delen en inzichtelijk te maken voor een breed publiek.
  - e. Wij maken cultuurhistorie waar mogelijk zichtbaar en beleefbaar in de openbare ruimte om op deze manier het besef en de waardering voor cultuurhistorie in de gemeente Doetinchem te vergroten.De bijlage geeft een beschrijving van de huidige beleidskaders en de manier waarop we cultuurhistorie in onze ruimtelijke planvorming geborgd hebben.
2. De nota Doetinchem Cultuurhistorierijk! uit 2008 in te trekken.
3. De uitvoeringsagenda nota Continuïteit in Karakter 2017-2020 voor kennisgeving aan te nemen.

Context

In de nota Continuïteit in Karakter worden de visie en uitgangspunten voor het cultuurhistorisch beleid in Doetinchem voor de komende jaren geformuleerd. Aan de hand van vijf actuele maatschappelijke thema's worden de huidige situatie, ambities en activiteiten voor de komende jaren op het vlak van cultuurhistorie beschreven. De nota vervangt hiermee na bijna 10 jaar de nota Doetinchem Cultuurhistorierijk! uit 2008.

Doetinchem Cultuurhistorierijk! is destijds vanwege de duidelijk ruimtelijke insteek vastgesteld als aspect(structuur)visie. De nota heeft ervoor gezorgd dat cultuurhistorie binnen onze gemeente stevig verankerd is in het proces van ruimtelijke planvorming en dat aan onze wettelijke verplichtingen op het gebied van archeologie, monumenten en ruimtelijke planvorming werd voldaan. Ook is na het vaststellen van Doetinchem Cultuurhistorierijk! een inhaalslag gemaakt op het gebied van kennis, besef en waardering van onze cultuurhistorie. Met de nota Continuïteit in Karakter bouwen we op beide aspecten voort.

Inmiddels heeft de wereld om ons heen niet stilgestaan. Daardoor wordt nu de noodzaak gevoeld voor uitbreiding van de ambities voor cultuurhistorie op een aantal actuele thema's. De nota Continuïteit in Karakter geeft nieuwe kaders aan en beschrijft de bestaande verworvenheden op het vlak van wet- en regelgeving. Door de bredere insteek waarborgt de nieuwe nota ook in de komende discussie over het integrale omgevingsplan de belangrijke plek die cultuurhistorie inneemt binnen de gemeente Doetinchem.

Beoogd effect

Bevorderen van het behoud van cultuurhistorisch erfgoed in Doetinchem.

Doetinchem, 13 september 2017

Argumenten

1.1. Nieuwe ontwikkelingen en beleidsthema's in de wereld om ons heen maken herijking van het cultuurhistorisch beleid noodzakelijk.

Hoewel de cultuurhistorie van Doetinchem op zichzelf niet verandert, is de manier waarop wij hier tegen aankijken afhankelijk van actuele ontwikkelingen zoals krimp, leegstand, duurzaamheid en het toenemend belang van draagvlak en betrokkenheid bij onze inwoners. Verworvenheden op het vlak van kennis vergroten en uitwisselen, instandhouding en het vergroten van besef en waardering worden gekoesterd en overgenomen in de nieuwe nota Continuïteit in Karakter. Nieuwe ontwikkelingen zoals duurzaamheid, leegstand, krimp en participatie krijgen hun eigen plek.

1.2 Door het formuleren van ambities worden uitgangspunten concreet gemaakt.

Aan de hand van de actualiteit zijn voor vijf verschillende beleidsthema's streefdoelen en activiteiten geformuleerd. De ambities sluiten aan bij bestaand gemeentelijk beleid op het gebied van duurzaamheid, leegstand en krimp.

- a. Thema krimp, leegstand en herbestemming: herbestemming is uitgangspunt bij leegstand van monumenten. Voor het overige erfgoed wordt de keuze voor herbestemming of (gedeeltelijke) sloop naast de cultuurhistorische waarde mede bepaald door de maatschappelijke, bouwtechnische en omgevingswaarde. Wij faciliteren herbestemming van leegstaande monumentale gebouwen en doen mee aan het project Achterhoeks vastgoed in de etalage, maken inspiratieboeken met aansprekende voorbeelden van herbestemming en geven inzicht in leegstaand erfgoed.
- b. Thema duurzaamheid en innovatie: in 2030 wil Doetinchem energieneutraal zijn. Wij stimuleren energiebesparing en het gebruik van alternatieve energiebronnen met respect voor de cultuurhistorische waarde van de gebouwen. Wij werken aan een actueel overzicht van mogelijkheden voor eigenaren van cultuurhistorisch erfgoed en bevorderen de deskundigheid van het VerduurSaam energieloket op het gebied van erfgoed. Het uitvoeren van specifieke duurzaamheidsscans en Energieprestatieadviezen voor historische gebouwen valt voor monumenteneigenaren onder de subsidiabele kosten bij het aanvragen van een onderhoudssubsidie of -lening.
- c. Thema instandhouding: het is onze ambitie waardevol cultuurhistorisch erfgoed blijvend te beschermen, in stand te houden en verval te voorkomen. Wij monitoren actief de bouwkundige staat van ons erfgoed en handhaven de monumentensubsidieverordening en de stimuleringsleningen via Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVN). Bovendien dragen wij voor particuliere monumenteigenaren bij aan de kosten van een lidmaatschap van de Monumentenwacht Gelderland. Wij maken een brochure over regelgeving bij monumenten en organiseren thema-avonden.
- d. Thema kennis vergroten en uitwisselen: wij streven ernaar de aanwezige kennis over de cultuurhistorie van Doetinchem te vergroten, te delen en inzichtelijk te maken voor een groot publiek. Hiervoor blijven wij onderzoek doen naar cultuurhistorische waarden, waarbij in het bijzonder ook het funerair erfgoed wordt genoemd. Wij blijven actief in gesprek met in- en externe deskundigen en onderzoeken de wenselijkheid van een cultuurhistorische waardenkaart voor onze inwoners.
- e. Thema leefomgeving en participatie: wij willen cultuurhistorie zo goed mogelijk zichtbaar en beleefbaar maken voor onze inwoners. Wij stellen budget beschikbaar voor particuliere initiatieven en Open Monumentendag en initiëren ook zelf visualisatieprojecten in de openbare ruimte, bijvoorbeeld het visualisatieproject Eidentiteit in het centrum van Doetinchem. We doen mee aan regionale initiatieven voor het vergroten van de zichtbaarheid van erfgoed, zoals Erfgoed op de Kaart voor een betere digitale ontsluiting, het project Kunst werkt uit het Cultuur- en Erfgoedpact en de werkweek Erfgoed en Ruimte van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed.

Doetinchem, 13 september 2017

1.3. Sinds 2008 is het nodige veranderd in de relevante wet- en regelgeving.

De nota Doetinchem Cultuurhistorierijk! zorgde voor een inhaalslag op het gebied van cultuurhistorie, waarmee aan bestaande en nieuwe wettelijke verplichtingen werd voldaan. Inmiddels is ook het nodige veranderd in de wet- en regelgeving vanuit het rijk, bijvoorbeeld door de komst van de Erfgoedwet. Relevante wet- en regelgeving en huidige beleidskaders zijn daarom als integrale bijlage opgenomen in de nieuwe nota.

2.1. De nota Continuïteit in Karakter vervangt de nota Doetinchem Cultuurhistorierijk!

De nota Doetinchem Cultuurhistorierijk! is in 2008 vastgesteld als aspect(structuur)visie vanwege de duidelijke ruimtelijke insteek. De nota Continuïteit in Karakter kent een bredere insteek: de nota formuleert ambities op een aantal maatschappelijk relevante thema's, maar beschrijft daarnaast ook bestaande beleidskaders en de manier waarop we cultuurhistorie in onze ruimtelijke planvorming geborgd hebben. Door deze bredere insteek waarborgt de nota ook in de komende discussie over het integrale omgevingsplan de belangrijke plek van cultuurhistorie binnen onze gemeente.

2.2 De werkwijze uit de nota Doetinchem Cultuurhistorierijk! wordt voortgezet in de nieuwe nota.

De nota Continuïteit in Karakter waarborgt het goede wat we hebben en anticipeert op de huidige tijd. Cultuurhistorie heeft een eigen plaats verworven binnen de gemeente en er is veel onderzoek gedaan naar drie belangrijke historische lagen in de gemeente Doetinchem, te weten het industrieel, agrarisch en naoorlogs erfgoed. Cultuurhistorie heeft ook regelmatig als inspiratiebron gefungeerd bij herinrichting van de openbare ruimte, bijvoorbeeld bij de herinrichting van het Mark Tennantplantsoen en de Kapoeniestraat. Deze werkwijze wordt voortgezet in de nota Continuïteit in Karakter.

3.1. Om alle ambities te kunnen realiseren, zullen de nodige activiteiten ondernomen moeten worden, de uitvoeringsagenda 2017 - 2020 geeft hierbij de richting aan.

Met behulp van een vierjarige uitvoeringsagenda werken wij aan het realiseren van de geformuleerde ambities. Uit de uitvoeringsagenda kan worden afgelezen dat de focus van het cultuurhistorisch beleid voor een belangrijk deel ligt bij informatievoorziening en het uitdragen van het verhaal van Doetinchem aan inwoners en bezoekers van onze gemeente. De uitvoeringsagenda zal regelmatig geëvalueerd en bijgesteld worden als de actualiteit hier om vraagt.

Kanttekeningen

1.1 en 2.1. De nota Doetinchem Cultuurhistorierijk! uit 2008 voldoet nog prima als inspiratiebron en kader bij ruimtelijke planvorming.

De uitgangspunten ten aanzien van de waarde van cultuurhistorie bij ruimtelijke planvorming blijven ook in de nieuwe nota Continuïteit in Karakter overeind. De nota Continuïteit in Karakter biedt echter ook de mogelijkheid om cultuurhistorie een eigen plek te geven bij nieuwe ontwikkelingen zoals leegstandsbeleid en het beleid rondom duurzaamheid en om de opgedane kennis en ervaring binnen al bestaande thema's te vertalen in heldere ambities voor de komende jaren. Daarnaast worden in de nieuwe nota de gevolgen van de veranderende wet- en regelgeving beschreven.

3.1. De activiteiten vanuit de nota Doetinchem Cultuurhistorierijk! zijn nog niet volledig uitgevoerd, een nieuwe uitvoeringsagenda is niet nodig.

De nota Continuïteit in Karakter en de uitvoeringsagenda geven duidelijkheid over huidige stand van zaken en de focus van het cultuurhistorische beleid voor de komende jaren in het licht van de nieuwe ontwikkelingen.

Doetinchem, 13 september 2017

De nadruk op kennisontwikkeling uit de oude nota kan bijvoorbeeld worden verminderd, omdat door de vele uitgevoerde onderzoeken een belangrijk deel van de kennisachterstand op het gebied van cultuurhistorie is verminderd. Daarentegen is meer aandacht nodig voor het uitdragen van het verhaal van Doetinchem en het zichtbaar maken van cultuurhistorie in de openbare ruimte.

Financiën

Vaststelling van de ambities uit de nota Continuïteit in Karakter heeft geen financiële consequenties, aangezien bij het realiseren van deze ambities uitgegaan wordt van de beschikbare middelen. Deze beschikbare middelen zullen wij jaarlijks tegen het licht houden in relatie tot de ambities, wensen vanuit de samenleving en de aanwezige personele capaciteit. Ook het subsidieplafond voor monumenteneigenaren wordt elk jaar opnieuw door u vastgesteld bij de behandeling van de begroting.

Vervolg

Na het vaststellen van de nota Continuïteit in Karakter zal hieraan brede bekendheid worden gegeven zowel bij de diverse belangenorganisaties als algemeen via publicatie op de gemeentepagina.

Bijlagen:

- Continuïteit in Karakter, Cultuurhistorie Doetinchem
- Uitvoeringsagenda nota Continuïteit in Karakter, 2017 – 2020.

Burgemeester en wethouders van Doetinchem,
De secretaris, De burgemeester,

ing. N. van Waart

mr. M. Boumans MBA MPM

De raad van de gemeente Doetinchem;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders over Nota cultuurhistorie Doetinchem 2017;

gelet op artikel 108, lid 1, juncto artikel 147, lid 2 van de Gemeentewet;

b e s l u i t :

1. De nota "Continuïteit in Karakter" Cultuurhistorie Doetinchem vast te stellen. De nota formuleert de volgende ambities:
  - a. Bij leegstand van monumenten zetten wij in op herbestemming.
Bij leegstand van overig erfgoed bepalen wij de keuze voor herbestemming of (gedeeltelijke) sloop naast de cultuurhistorische waarde mede aan de hand van de maatschappelijke, bouwtechnische en omgevingswaarde.
  - b. Wij stimuleren energiebesparing en de toepassing van alternatieve energiebronnen met respect voor de cultuurhistorische waarden van de gebouwen.
  - c. Wij willen waardevol cultuurhistorisch erfgoed blijvend beschermen en in stand houden, en verval voorkomen.
  - d. Wij streven ernaar kennis over de cultuurhistorie van Doetinchem te vergroten, te delen en inzichtelijk te maken voor een breed publiek.
  - e. Wij maken cultuurhistorie waar mogelijk zichtbaar en beleefbaar in de openbare ruimte om op deze manier het besef en de waardering voor cultuurhistorie in de gemeente Doetinchem te vergroten.
De bijlage geeft een beschrijving van de huidige beleidskaders en de manier waarop we cultuurhistorie in onze ruimtelijke planvorming geborgd hebben.
2. De nota Doetinchem Cultuurhistorierijk! uit 2008 in te trekken.
3. De uitvoeringsagenda nota Continuïteit in Karakter 2017-2020 voor kennisgeving aan te nemen.

Aldus besloten in zijn vergadering van 21 september 2017,

, griffier

, voorzitter